

PÉCSI FIGYELŐ.

Előfizetési díj:
Postán vagy Pécsért hához küldve:
egyes évre 5 ft, félévre 2 ft 50 kr.
negyed évre 1 ft 25 kr.
Egyes szám 10 kr.
Megjelenik minden szombat.
Egyes számok kaphatók Weidinger N.
könyvker. (Szebeny-tér.)

Hirdetések ára:
Egy öt hasábol petít sor egyszeri
megjelenésért 6 kr., 3-szor 5 kr.,
10-szer 4 kr. áizetendő. — Minden
hirdetés után 30 kr. belyegődjü áizetendő. A nyitlér 1 petít sora 10 kr.
A hirdetési díj előre áizetendő.

Szerkesztői iroda:
Fereneciek utczája 44. sz. I. emelet.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők.
Előfizetheti helyben: a kiadóhivatalban, Blauhorn Antal úr a városház épületben, Lill János úr a budai külvárosban,
Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésében, valamint a vidéken minden postahivatalnál.

Kiadó hivatal:
Böhm C. F. ügynöki irodájában.
Fereneciek templomának átellenében.

Ujra a csatornázásról.

Az ujkor legilletékesebb szakemberei a századok óta kivált népes városokban megfertőzött talajra, mint a sürtöbben előforduló kórok és nagyobb halandóság első forrására fordították a közönség figyelmét.

A tudósok megtették emberbaráti kötelességüket, megfélelnek ama díszes állásnak, a mit a társadalom nekik nyújt, hogy eltávolítsák ama veszélyeket, melyek nagy embertömegnek aránylag kisebb térségen együtt lakása magával hoz; sajnos azonban, hogy azok, kik hivatva volnának rá, hogy a tudomány kutatásait és fáradozásainak eredményeit felhasználják és állásuknál fogva kötelezve lennének tényleg segíteni a bajon, tudomást sem vesznek róla, nemhogy azonnal hozzálátának a munkálatokhoz.

Igy van ez, ha az általános ismeretek alapjait az iskolákban félig-meddig magévá tett ifjú az életbe lépve, további önképését szegre akasztja, csak arra törekszik, hogy érdemesnek mellőzése bármi uton, módon és eszközökkel nagy és befolyásos, nagyjövödelmi állásokra szert tegyen s azokban magát fentartsa. — A rideg önzés nem engedi meg, hogy mással foglalkozzék, mint olyannal, a mi neki jövödelmet hajt.

Általános és már igen elkopott frázis az, hogy városunknak gyökeres tisztítója a nagy záporosó; de ez nem úgy van, bizony az csak felületes tisztító, éppen oly felületes, mint azok eszmenete, kik ezen olcsó és sokszor mégis nagyon drága szerrel megelégszenek.

Csak álljanak ezek oda, hol a házköb kivetett és az utcán végig akar az oldalon, akár a közepén elvonuló vízfolyások köveze felfzagtva lesz, nem kell ott soká vizsgálni.

gatni, a szem, — az orr azonnal megmondja, hogy ott a talaj tetemes mélységben meg van fertőzve, meg van mérgezve.

Nem fognak az aszfalon kívül olyan kövezetet előállíthatni, — de nálunk erre törekvés sem mutatkozik — mely megakadályozná a fertőzött piszkos viznek behatását a talajba, s mihelyt abba behatolt, akkor már többé a zápor nem mossa el, ott rohad az addig és szaporodik naponta, míg egy esetleges átkövezéssel ismét napfényre jön.

Illatja azonban érezteti magát a mélyből is s a ki erről meggyőződni akar, csak nyissa ki a nap felkelte előtt szobájának az utczára nyíló ablakait, kivált a király- és fereneciek-utczában s megfogja érezni, mit lehel be naponta a kívánt üde levegő helyett.

Nincs és nem lehet strögsebb tendője városunk közönségének, kivált pedig a belvárosi strütbében beépített és lakott házak tulajdonosainak, mint a csatornázás és a megfertőző anyagoknak csatornák után való eltávolítása, ha azt akarják, hogy házaik értéke fenmaradjon és nyerjen és a városi lakosság ne legyen kénytelen nyáron át nyaralókat felkeresni s külön erre költekezni.

Azonban éppen ezen háztulajdonosok körében találjuk fel a legnagyobb közönyösséget, mert míg a bérlők, kivált pedig a más városokból, vagy tiszta levegőjü falusi tartózkodásból a városba telepedő bérlők e részbeni panaszai egyre szaporodnak, addig a háztulajdonosok — tisztelet a kivételeknek — ragaszkodnak a régihez, de nem úgy a házbérekhez, ezeket bizony emelgetik, udvaruk minden zugát beépítik, hogy a jövödelmet fokozzák s nem veszik tekintetbe, hogy a sűrűbb népesség jobban s jobban fertőzheti a talajt és levegőt

egyaránt s hogy a nagyobb jövödelmezőségnek ekként meg van szabva a határa s hogy maguk is beszíván a fertőzött levegőt, egészségük fogytával nem lesz módjukban a nagyobbodott jövödelmeket élvezni is.

A háztulajdonosok csak a maguk jól felfogott érdekükben cselekesznek tehát, ha a tepsdó városi tisztviselőseget oda szorítják, hogy kiemelkedve tetlenségéből végre is tegyen valamit a város érdekében is, mozogjon egy kissé, érdeklődjék az ügy iránt, alkalmas s nem túlköltséges uton szerezzen be terveket és költségvetést s ne várjon Schwarz báró sült galambjaira, ezek felette borsosak lennének, ne várjon és lessen ajánlatokra, a becstelen, tisztakezü, igazi szakértők nem kínálják magukat, hanem kell, hogy felkeresve legyenek.

A tisztántüli reformált egyházkerület főgondnoksága, miután az első szavazásnál az öt jelölt közt egyik sem nyert általános többséget, a Debreczenben augusztus 3-án eszközött második szavazásnál Vályi János lett megválasztva 299 szavazattal, míg Tisza Kálmánra csak 258 szavazatot esett. A debreczeni protestáns körökben e felett általános az öröm. — Az egyetemes ref. konvent szept. 12-én kezdi meg ülést Kolozsvárt.

Külföldi szemle.

Az egyiptomi angol megszállás tartama iránt kérdetve a kormány az angol parlamentben, oda nyilatkozott, hogy akkor fogja megszüntetni a megszállást, ha az ottani kormányzat szilárdan lesz helyreállítva, ez pedig oly tág értelmű, hogy akár hány évre és bármennyi időre kiterjeszthetik. — Az angol miniszter szerint a hadsereg szervezése megvolna, de nagyobb akadályokba ütközik a csendőrség szervezése.

A suezai második csatornára vonatkozólag angol kormánykörökben azt vélik, hogy a társasággal újabb egyesség kötése lehetséges lesz téve.

... Szerződtek. — És a fejedelem
Megtartja vér-erét;
Szerinte sorsa hat vezér
Pecsdéli esküjét.
A vér csorog, s az áldozó
Hón kelteivel mond:
„Halj meg, vessen a gonosz,
Ki törvényt tudva ront.
Halál fejen! Ki vakmerőn
Rendet fog bontani,
Mint e pecsdéli eskü-vér,
Ugy folyjon vére ki.”

Es ezen, ama kor szellemével teljesen megegyező lovagias nemzeti szokásban a magyar nép egy jellemvonása, erőnye nyilatkozott, mely ezer esztendő tengernyi viszontagságai után még ma is ékesíti, mert királyi iránti hűségével példa gyánált bármely európai nemzettel szemben. A magyar királyi trón története sz. István I. apostoli fejedelemünk dicső uralkodásánál kezdődik. És ha a magyar trón történetét amaz időtől a mai napokig a legreszerehajtalanb bírálatlappozzuk is át és hasonlatba hozzuk Európa egyéb trónjainak történetével, akár a klasszikus népek korától a jelenig — ugy arra a tudatra ébredünk, miszerint e trón mindvégig való erkölcsi élete által emelkedik ki a mások fölött.

Caesari ragyogást, igaz, nem ársztotta soha emberek által a népszabadság elpusztult virányain; és ha volt Hellasnak törvényalkotó Periklese, és volt Nagy Sándora, ilt a magyar trónon is egy Nagy Lajos, egy Holló Mátyás és volt egy ujra alkotója IV. Béla, kik oly hatalmat, fényt szerettek a magyar nemzetnek, oly csodás uralkodói erényeket fejtettek ki, minőt a klasszikus és újabb kor népeinek fejedelmek közül csak kevesen.

Tagadhatatlan, miszerint több szomorú lapra is akadhatni a magyar királyok történetében, de az undorító erkölcselenség oly alantas fokára még sem slyédett soha, minő pl. az ókorban némely római, majd a középkorban az angol és az ujkor elején a francia udvarok hírelvevegőjét gemételeyezte.

Madagaskarban a helyzet még eldöntetlen, az angol hittérítők által biztos angol segély kildatásával a francziák ellen fellovatl hókák ujra támadni nem mernek és látva, hogy angol segélyre nem várhatnak, demoralizálva vannak.

Spanyolország portugali határán fekvő Bajados városban köztársasági címü katonai lázadás történt. — A vezérek, egy pár ezredes, úgy látszik csak pénzt kerestek, mert az állami pénztárak kiüresítése után átszöktek a határon, a küldött katonaság helyreállította a rendet és elfogta azokat, kik jó eleve el nem szöktek, tehát a kevésbé terheltek.

A bolgár államtanács előterjesztést tett a fejedelemez elősorolva ama törvénytiprásokat és önkönnyességeket, miket a fejedelem távollétében muszka miniszterei elkövettek, oltalmat kérnek a fejedelemtől a helyett, hogy maguk korbáccsal kihajtanák a betolakodókat.

Nagy fordulat állott be orosz-lengyel-honban, az új kormányzó Gurkó tábornok mikor a városi egyetemet és más felsőbb intézetek tanárait fogadta, azokhoz így szólt: „A császár öt felségének egyáltalán nem szándéka a lengyeleket oroszokká tenni, csak azt kívánja, hogy az ifjuság fejelemre és igazságszeretetre legyen szorítva. Ne alkalmazzanak önk uraim az ifjuság nevelésére mást, mint csak paedagogiai eszközöket s neveljék az ifjakat a czár hű alattvalóivá; többeit a kormány nem kíván önkölteni.”

Gurkó fő kormányzó és a régi lengyelgyűlöli vrsói csendőrség közt komoly bonyodalom tört ki, azon nyilván való, hogy Gurkó a czár egyenes utasításából cselekszik s ki akarja békíteni a lengyeleket, a mi arra mutat, hogy az Ausztria-Magyarországgal mérdkezés ideje már nem távol van.

Triesztben a tavali bombamerénylet évnapiján aug. 5-én petárda-merénylet történt, mely azonban emberben kárt nem okozott, aug. 7-iki távirat szerint a merénylőket Triesztben elfogták.

Franciaországban titkos monarchista összeesküvésnek jöttek nyomára, a királypartiak inasai és kocsisai titkos csapatot alakítottak, mely egyelőre kém-szolgálatokat tett.

Az anami uralkodó Tu-Dür meghalt, a suezai mandarinok nem ismerik el a volt uralkodó által kijelölt trónörökösét és Vian-

nyönyörét képezte. — A magyar trón legerkölcselenebb korszaka küu László királyisága alatt volt, — míg a fõnemlített trónok története ennél sokkal rosszabb és gyakoribb eseteket jegyzett föl.

„Mi ezen sajátosságának oka? Egy nagy államférfiu mondotta: „Minden nép olyan királyokat kap, minõkre érdemes. Ha tehát zsarnok nyúzza, megérdemli; ha böles népbárát kormányozza, megérdemli — és ebben a sors logikája igen böles; mert gonosz nép jó uralkodó alatt a javithatlanság megromlana — a gonosz uralkodóban csak a kiérdemelt büntetés s tán javító ostrom jutott ki neki. Erkölcsös népek ritkán léphet zsarnok a nyakára — mert nem türi.

Es ezekben talán föllelhetjük a magyar királyi trón erkölcsileg kimagasló történetének magyarázatát.

Az Árpádunk tett hüségi fogadalmat erkölcsi hagyományként, nemzedékrõl nemzedékre, egész maig, híven örözte meg e nemzet. A számos pártvillongás, mit történetünk oly sűrűn följegyez, soha sem a néptõl eredt, hanem azon körülményekbõl, hogy a magyar trón mindenkor idegen fejedelmek vágytárgya lévén, két-három király-jelölt is volt, s így igen gyakran nem lehetett tisztában a nép az iránt, ki légyen voltaké a törvényes uralkodó; hagyományos jöhiszentiség és bizalmat pedig, lelketlen olygarchák, személyes czéljaik- és hajlamaikra zsákmányolták ki. Es hogy „annyi balszerenese közt s oly sok vizsály után,“ még mindig épségben, fény- és dicsőségben áll a trón, ezt kizárólag a magyar nép õs nemzeti erényének köszönhetni.

Bár lapozgassuk rendre át történelmünket, sehol sem fogjuk találni, hogy felkent királyt magyar meggyilkolta volna. Az alvó sz. István arczulatjának megpillantásán a bérénc gyilkos — ki fölül valószínűbb, hogy Péter emberei által fel-fogadott idegen volt — kihullatta kezébõl az égbékiöltõ bûne szánt fegyvert.

Kun László, ki határtalan kicsapongó, feslett életmódja által õnmaga okozta gyászos végét — hagyomány szerint — Edua, cserben hagyott kun kedvese által ölet-tettet meg.

Lau herceget ruházták fel a kormány-hatalommal, így tehát úgy Khinának, mint Franciaországának elég oka lesz az esetleges beavatkozásra.

Nevezetes ama beszéd, mit Gurkó tábornok vrsói fő kormányzó a helyõrség tiszteinek nagy bankettjen pezsgõs pohárral kezében tartott: „Fõtõrekvésünk legyen mindenek elõtt a szlávság hatalmának megerõsítése. — A lengyelek mondjanak le mindörökké bármely nemzeti ön-állóságrol. Egyesüljének velünk a szlávság hatalmának megszilárdítására és hagyjanak fel azokkal a vérmes reményekkel, melyek õket ismételen tönkre teték; hadd lássák be, hogy erkölcsi létük már csak a mi hatalmunkon nyugszik. — A szláv-ságunk gyõznie kell és gyõzni fog is. — Ép úgy mint én, ép úgy ti is áiz vagtok hatva attól az eszmétõl, melyet Skobelev tábornok oly nemesen oltott katonába.” — A beszédet többszörös „hurrah“-kiáltásokkal kísérték s a mi különösen megjegyzendõ Gurkó tábornok mikor e beszédet tartotta nem volt részeg, hanem józan állapotban.

Orosz lapok most már határozott dolognak tartják, hogy Karagyorgyevics hercege orosz és montenegrói támogatással, orosz pénzen szerbiában támasztott forradalommal elfoglalja Szerbia trónját. A bukarzesi kormány hadsereg-szervezési és erõdítvények építési czéból kölcsönt keresett Párizsban, azonban a Rotschild által uralt pénzüvály megtagadta azt, mert hát az oláhok sokkal okosabbak, vagy ha úgy tetszik müveletlenebbek, semhogy a zsidóságnak megadjanak minden jogot a mit most már követelnek.

Az osztrák-magyar-német szövetség ujabbi megkoszabitását következtetik külföldön ama kintimtetésbõl, melyben Kálnoky gr. külügyér Vilmos császár által részesült. A két uralkodó találkozásá aug. 8-án Ebenese-ben történt, a meddig Ferenec József király elébe utazott vendégének. — Az üdvözlés igen szívélyes volt. Ugyanez idõben érkezett Ischle b o t t õt fõ felségeiknek bemutatva magát Károly portugáli fiatal trónörökös, ki Braganza hercege név alatt utazik s e látogatásnak czélja volna Mária-Valeria föhercegnõnél háztüzet nézni.

Egy szõrnyü eset adta elõ magát Zach Feliciánal, ki csakugyan, magyar nemes letére királyá ellen tört; — de

„Jószerenese, hogy Gyulafy
Rohan a fegyvernek”
— — — — —
„S ott leválták Feliciánt
A király cselédü.”

Itt is menthetõ annyiból a bûnös, hogy nem politikai fondorkodás után tervszertleg elõkészített szándékos gyilkossági kísérletet tett, hanem családja õsi becsületén ravaszul elkövetett gyalázat miatt, lélekzáró kétégebeésében vakon engedelmeskedett fellázadt véreinek.

Es hogy mily szõrnyü fájdalom-díjat szolgáltatott az egész Zach család a király elleni merényletért, azt a történelem után ez aranymondatok is elregelek:

„Mutató ujjamért
Szép hajadon lányát,
Nagy ujjamért legényfia
Borzasztó halálát;
A más kettõért
Veje, lánya végét,
Piros vérem hullásáért
Minden nemzetségét.”

A magyar népnek királyá iránti hüségét azonban legfényesebben jellemzi — a világtörténelemben is páratlanul álló 1208-ik évi eset, midõn Imre ellen testvére Endre fellázadt, egymással szemközti táborozás alkalmával az elszánt király csupán egy vesszõvel fölfegyverkezve, de királyi méltóságának varázsatól védve, e szavakkal ment át az ellenséghez: „Majd meglátom, ki merészi ura és fölkennt királyá ellen széntségstörõ kezét fölemelni!” — és személyesen fogta el lázadó öccsét.

Es a magyar népnek királyá iránti ezen hüsége, mint már említve volt, mind a mai napig épségben, sõt õregbülve fõmaradt. — E ragaszkodó szeretet a fejedelem iránt, különösen a magyar irodalom föllendülés óta, annak termékeiben és nevezetesen a magyar költészetben nyilatkozik. Számátlan lélekelmõ költeményeink vannak, melyek mind a dicsõségesen uralkodó királyt, annak családját és trónját zengik magasztalón.

Egy egész cyklust lehetne összeállítani a királyra szóló dics-költevényekbõl.

TÁRZA.

Ki szép vagy . . .

Ki szép vagy, mint az ébredõ bajnal, —
Piros arczalod, aransyárga hajjal,
Szerelmi láng ég szemed ságarán: —
Óh! leányka gondolsz-e néha rám? . . .

Hajnal vagy te, de bennem a kétésg
Féleltemes éjelli sötétsg;
Rég epedek, rég óhajtalok téged,
Oszlaid el e kizó sötétsged.

Mondd, hogy lehet, lehet reménylenem,
Légy hajnalfény bánatos egemen;
Elmulik így a kétésg, a bánat
S boldogságom szép reggelo támad.

Vagy mond ki, hogy nem lehetsz az enyém,
Hogy számomra nincs vigasz, nincs remény . . .
Én tudom, hogy megöl ez a szavad, —
S szenvedéseimnek végo szakad!

Kelley György.

A magyar trón és népe.

Kormányozni, isteni hivatás! Ez azon hatalmas, mindent egybefoglaló tudomány, melylyel Isten az õ végtelen birodalmát igazgatja és örök idõktõl fogva az örök-kévalóságig oly felségesen, szép rendben fontartja.

Igazság, szigor, nemes harag, böles mérséklet, önmegtadadás, kegyelmesség, végtelen szeretet és emberi észszel föl nem érhetõ bölcseesség, — egyszóval minden emberismerte és nem ismert erények összességét kell egybeközpelnünk, hogy csak megközelítõleg is felfoghassuk Isten kormányzatának nagyszerüségét.

Miután az ember isteni eredetü lény, neki is jutott ama legfõbb tudományból rész, még pedig oly mértékben, hogy — ép ezáltal felküdözvén magát e világ urává — azt tényleg kormányozza. Az életben mindgyükünkre esik kisebb-nagyobb mértékben a kormányzás tisztsége, — valamihogy mindnyájan születésünk percétõl, életünk végü pillanatáig, különbözõ

Kontra nőgyűlölet.

A „Pécsi Figyelő” 1883. évi 30-ik számában: „Veszprém 1883. évi július 18. Bessenyei Gyula ideiglenes jegyző aláírásával: „V. T. H.” lapból átvett nőgyűlölet című felhívás, annyira magán hordja az indokolatlan gyűlölet jellegét, hogy azt szó vagy válasz nélkül hagyni nem lehet. — Mielőtt tehát az öfözlöt bocsájtjuk, az igen tisztelt „nőgyűlölet” urak világra szóló eszméinek, engedjenek egy kérdést közölköztetni, hogy vajon édesanyjukról vették-e példát, a nőgyűlölet társadalmi megtestesülésére, vagy önmagok által észlelt beható megfigyelések azüleménye az általuk felvetett szörnyűsüzlöt eszme? Mindenesetre tisztáznunk kell a kérdést, nehogy a példa követőkre talájon, s a világ valamennyi serdülő és házasságoló férjje csemetéje az egyetel tagjává válván, a világ végleges pusztulását vonja maga után, valóvala saját édes szüzlöljét, hogy miért is adott neki lételt ebben a kárhözatos gonosz világlán.

Szépességünk elsőben is saját ajtkónk előtt, s nézzük közelebb, hogy valóban ki is az oka annak, hogy a mai világban miért van annyi ferde növelés, és ennek következtében mikép történik annyi szerencsétlen házasság, hogy a férjek nem tudván kielégíteni nejük és családjuk luxus igényeit, az öngyilkosságban keresnek maguknak menedéket. — Es vizsgáljuk továbbá, hogy ezen ferde nevelési irányának, és ebből fejlődő gonosz állapotának, nem a férjnek-e a kovátsai? S nem rajtuk áll-e, hogy ezen viszáls és vésthozó állapotnak egyszerűminderkorra véget vessenek, és a világ családkerkölési rendjét, a maga kerékfőgójába visszavezessék.

Ad rem: Ugyanis a házban a család-fentartó mindenkor a férj, a kinek vannak fia és leányai, a hogy a természet rendje a családot összetakolta. — Ebből következő lesznek a férjek jogai és kötelességei is, melyeket gyakorolni és betölteni ő van hivata. — Ó teremti a jövedelmét, ő fedezi a kiadásokat, s vajjon tudta és beleegyezése nélkül tehet-e a nő gyermekei nevelésénél oly intézkedéseket, melyeket ő nem helyesel. — Bizonytal nem tehet és nem is tesz. — Már pedig az angol, francia stb. nyelvek tanítása és zongora ismeret s a mai nevelésnek egyéb nagy ur, grófi és hercegi systemái, a rangkórásának a gyermekebe való becepegetése s egyéb nevelőnői intézkedések; a gyermekeknek a szüzlők általi magázatása és viszont a szüzlők tegezése, szóval ferde irányú nevelésnek nem mehetnek vége a férj tudta és beleegyezése nélkül, tudomása van róla, hogy akarja, hogy gyermeke nagy ur nevelésben részesüljön, s hogy jó parthiet nyerjen sat.

S ha tán azt látná, hogy az anya a maga mesterségére tanítja gyermekét; jölesen ha látná, hogy neje a kenyérsütés, főzés, mosás, vasalás, kertészet, baromfi-nevelés s egyéb durvább kézimunkákra szoktatja egyetlen elkenyézett leány gyermekét: talán felháborodnék

Különösen Vörösmartyt említhetjük fel, mint kiváló elkenyézett a magyar trónnak. Csak Petőfi nem tudott megbízhatkozni a gondolattal, hogy a királyságról magasztalólag énekeljen; és ha megiette, csak jakobinus hangon szólt róla. Petőfi nagy republikánus volt!

Azonban Vörösmartyt is nem kevésbé volt szabadságszerető; csak hogy nem volt képes megvárni a királyság eszméjétől, mert ő ki oly jól ismerte és teljesen megénekelte történetünk dicsebb mozzanatait, — nem látta terhesebbnek a nép sorását a gyökeres alkotmányú király alatt, mint a közpublika alatt. De az akkori idők igen szomorúak voltak. A magyar önértékben mélyen sérteve, alkotmányától megiosztva, keserű szívvél gondolt a trónra, hol még a korona sem ragyogott. Vörösmartyt szívté is, mint magyar költőt, fájdalmasan érintette a helyzet tudata, — kétszeresen fájón — mert letenni kelle látnia a fényes magyar királyi trónt — a történelem után szívéhez tapadt e kedves tárgyát — nemkülönben az imádozt szabadságot is.

Ökvetlen két érzelem harcölt tehát egymás ellen szívében, a royalis és republikánus.

És mit tett Vörösmarty, ez a mi jámbor szívű költőnk, — nem tűrhette a két kedvenc eszmének harcát, hanem szépségségen kiegyezteté. — Talált egy ígét, mely az ő és vele tán sok más hazafi vérté türelmebe varázsolta:

„A legelső magyar ember a király.”

Még Petőfi is mosolyogva fogadhatta ez égre repülő ígét.

Ez így egyenesen a magyar nép szívéből van merítve. Magyarra teszi a királyt, királyivá a népet — egyegy a nemzetet és királyt.

De volt is olyan hatása e mondatnak, mint hajdan háborgó népek közt egy olajágé.

Amely nemzet királyá iránt oly hűsége viseltetik, mint a magyar, ott nem inog a trón, sem a korona; a hol pedig a trón, korona szilárd, ott biztos a nép jövője is. A magyart hagyományos lovagi hűségért kénytelen szeretni királyá; — a magyar megnyeri szeretetét, ha még annyira kerülne is; példa reá dicse em-

alantas uri természete, s nem tartaná meggyeztetetőknek, hogy jegyzői, segédjegyzői, írnokei, napidijnokei, foglalmazói és egyéb ily magas állású nagyreményekre jogosult uri állású, ilyetén anyai előrelátással és kézimunkával beszoonyeztessék. — Pedig a munka adja és teremti a házi boldogságot, jöletét, családi békét és meglegedést. — A kereskedő, iparos földész, kézimunkás is igyekszik majmolni az ily fajtájú előkelő embereket, 500—600 frt. zongoráa semmi, épen semmi, s lelke az egekben röpököd, ha leánya főzés mosás, kenyérsütés sat. munkák helyett megtanul zongorázni, francziául és angolul beszélni, mert kitudja hogy nem veszi-e majd feleségül valami írnoke, vagy tisztviselő, és így tovább fogamzik meg a családokban a viszáls állapot.

A nőgyűlölet ifju ember aztán elsőzönyködik 400—500—600 frtos jövedelmének érzetében a házasság gondolatától, nem nőül soha, hanem lesz belőle a világ társadalmi, erkölcsi rendét felforgatni akaró nőgyűlölet aglegény. — S ha aztán kánálnak neki feleségül olyan nőt, a ki ugyan nem tud angolul, francziául, nem tud zongorázni és hivalkodni a női divat pompájában, de tud dolgozni és érti a gazdaszonnyi teendőket, s talán nincs oly imádni és csókolni való puha fehér keze, mint a nevelő intézeti elkenyézett hólgyekeknek, de nincsenek oly igényei és vágyai sem: kérdés, hogy vajlon akadna-e a nőgyűlölet egyetel tagjai közt valaki, a ki mégis elszánja magát a nőülésre: kétlelem hogy igen. Benné is ugyanazok a hibák és a nevelésnek azon hiányosságai megvannak, a miket a nőkben utálnak és megvetnek. — Együtt kell tehát gyomlálni a nevelésből mindent, a mi a házás életet kölcsoyösen megrontja, s ez egyetel a férfi hatalmában áll, s nem lesz szükség a nőgyűlölet szövetkezetre.

Tromf.

Flórián segits!

Pár héttel ezelött két tizeset merölt fel városunkban hevenyében s csakhamar rá e hét folyamán is megkonduat a vészharang, tűz támadt s a borzasztó elem két házat hamvasztott el menthetetlenül. Mind a három tűzveszély alkalmával, fájdalom, de való: azon szomorú körülményről kellett meggyözüdést szerezünk, hogy a vögelgyengülésben haldokló tűzoltóegylet a tűzbiztonság- és tűzoltásnak, jelenlegi állapotában, nem előnyére, hanem határozottan hátrányára, kárára van.

Szép, jó és hasznos intézmény a tűzoltóegylet, de csak akkor, ha megfelelő igazi céljainak, ha életképes és nem csupán cím, avagy parádé, mint a sallang a eszmaszaron.

Valamikor — nem is olyan nagyon régen, hogy kitöröltöt volna már polgártársaink emlékezetéből — a pécsi torna- és tűzoltóegylet nagy port vert fel, de biz csak por is volt ám az a szó szoros értelmében a mit produkált, mert csakhamar leszállt a közönyösség utcafoylására és lett belőle — sár.

Eleinte virágozt az egyetel!

lékü Mária Terézia — ki előtt oly foketere festettek a magyart, s mindenkép törekedtek elvonnai fejedelmi hajlandóságát legvitézabb népetől. — S mi történt? fölhangzott a „Moriaunur” — Ausztria megmentett és Mária Terézia a győzelmek híreére könybe lábadt szemekkel borult e szavakkal férje nyakába: „Ferenczem, hidd el nekem, én jól éreztem, hogy azon embereknek nem volt igazuk, kik magyartjainkat előtött ócsároltk.”

És a magyar meg is marad hűségének mindvégig királyá iránt — minden viszontagságban, csak az megértse és csak egy kissé mutassa, hogy magyar király.

Mig csak „az ezüst Dunának nagy tükörén egy honfiam pihen, magyar lakik a parton s a hazának csak egy romlatlan gyermeke leszen” — e daltól fog zengeni a hármás hegy és négy folyam házaja:

„Isten segits! királyok istene!
Emeld föl hozzád a király szívté;
Értelme légyen, mint napod szeme,
Hogy végig lássa roppant helyzetét,
Hogy, ki fényben milliók felett van,
Legyen dicsebb erény- s hatalomban.”

Rónaky Kálmán.

Séta-közben.

Csevegi:
a kis reporter.

Rokonok érkezett a napokban Párisból, ki az 1848-iki eseményük után külföldre menekült, idegen talajon, idegen kenyéren, idegen emberek közt él a bejárva a kerek világot, a hosszú idő lezajlása után most látja újra hazáját, az édes anya-földet — Magyarországot.

Midőn átkelt a határon s magyar földre lépett: leborult és megcsókolta a göröngyöt, aztán köny gördült ki a szeméből.

Igy üdvözölte a rég nem látott hont!

Baranyavármegyében ringatták bölcsőjét, Baranyamegyének vette is útját s egyenest székhelyére, a szívébe: Pécsre jött és itt ütötte föl sátorát, aztán jó rokonhoz illőleg, felkereste kis családkunkat.

Igaz, hogy én még ez életben soha

Kitűnően volt szervezve, ügyes és jeles vezetői voltak.

Nagy kontingensét képezte az intelligencia, mely caudalatos önfeloldozó odaadással fáradozt, küzdött az egyetel magasztos céljának sikeres kivitelében s az alsóbb osztályú polgárság buzdulva a nemes példán, valódi lelkesüléssel kötötte oldalára a csakányt és rohant a tűzbe.

Nem úgy van most, mint volt régen! Ma, a Misa czigány bandája is több száls legényből áll, mint a tűzoltóegylet. Tűzoltósról szó sincs!

De mint is lehetne?

A toronyőr későn veszi észre a tűzet, legtöbb esetben észre sem veszi, hanem mások figyelmeztetik alulról a magas állású férfút, hogy: verje már félre a harangot az Isten szent nevére! A győri inszurgensnek módjáról összevisszásan felfeszazozott fejletlen gyászvitézek, rendszeren akkor érnek a tűz helyszínére, a mikor már a háza leégott. Ilyenkor nem marad egyéb hátra, összefecskenkendezik az oltásban már kifáradt polgárságot, a mi őszekocznással, verekedéssel, a tűzoltó eszközök megrongálásával és a tűzoltók hősies megfutamodásával végződik.

Ime, ez a jelenlegi „hajdan erős” tűzoltóegylet elősdi tengődésének hű képe, a maga igazi megvilágításában.

Könnýü belátni, hogy ez így tarthatatlan, e bajon ökvetlenül és mondhatni sürgősen kell segíteni.

De hogyan?

Aidinger János polgármester, mint az egyetel előnye, minden követ megmozdított, hogy az összeroskadott egyetel újra talpra állítsa, de hiába volt minden jóakaratu ténykedés; mert hát: halál ellen nincs orvosság!

A legutóbbi időkben a város zöld, azaz — tar ka asztalan is megfordult a nevezetes kérdés, a város atyái igen jó étvágyal rágták meg az ügyet, de biz nem emésztették meg. Szóban volt, sőt el is határozták, hogy a torna- és tűzoltóegylet bendja a kulcsot és a város átveszi tücsakét-bogarat, pluszát-minuszát, szóval mindent, aztán házilag kezeli a torna- és tűzoltóügyet. Mi történt ez érdemben? arról haligat a krónika, mint a Kőssi malmá Szoboszlón. Mint már e lap hátsbjain jelezte, ezen átvételi ügynek koz más szaga terjedt, a mi éppen nem alaptalan s nagyon valószínű, hogy ez hátráltatja a kivitelét.

A városnak azonban e késedelem, Isten ne adja, de kimondhatatlanul óriási nagy kárára válhatnak, az esetben, ha a bösz elemek oly haraggal törnének ki, mint a közel multban Liptó-Szent-Miklós városában.

Legyünk elővigyázók!
Jobb felni, mint megijedni!
Addig pedig, mig rendszeres tűzoltóközegceink nem lesznek: Flórián segits!

Dalárdánk külföldi utja.

E hó 1-én a pécsi dalárda Salzburghangversenyezett, előbb azonban Lajos Viktor főherceg kölcseimi kastélyában önekel.

se láttam, de mint is láthattam volna, hisz ő már 1849-ben elhagyta házánkat s engem még csak 1860-ban hozott a gölyva erre az árnyék-világra, ő 49 óta nem volt Magyarországon, én meg nem voltam szüzlőföldem határán tul; mindazonáltal oly jól esett a találkozás, oly jól esett tudnom, hogy a derék 48-as honvéd: rokonom — boldogult atyám vére.

Hosszan beszélgettünk s kölcsönösen bevezettük egymást multjaink csarnokába s kitártuk emlékeinket. Egyik-máik fellett elmosolyodtunk, de voltak bizonyolanyok is, melyek könyet osáltak szemünkben.

Az öröm és a bánat megosztva jó!
A ki keserűt soha sem izelt, az nem lel gyönyört az édesben.

De hagyjuk ezt.

Egy szép napon sétára indultunk a kis körutat tettünk a városban.

— Nos, kedves rokon, mit szól városunkhoz?

— Nagyon, de nagyon megváltozott — Meghiszem azt. Az őta sok viz folyt le a Dunán és sok változás, ujulás történt az ősi Sopianán.

A Széchenyi-téren vagyunk.

Felkiált a rokon:

— Ni-ni! Az öreg szentháromság még most is él s hogy megifjodott. Azt hittem, hogy régen leomlott s helyén díszes emlékszobor emelkedik. Miért is nem teszük már valamelyik templom katedombájába, aztán emelnék helyébe a város valamelyik „nagy”-jának monumentumot.

— Mi tagadás benne, ez ideig nem igen van a városnak olyan „nagy”-ja — hacsak a boldogult Nagy Pepi volt polgármester nem, ennek valóban Nagy volt a neve — a ki érdemes volna a halhatatlanságra. A mi „nagy”-jaink még nagyon — „kicsi”-ké!
— Emeljenek Szepessy-nek!
— Szepessy kétségkívül megérdemlené s alapítványából lehetne is emelni dícső monumentumot, de fájdalom! még sem lehet, mert az alapítványon emlékszóbor helyett — jogászokat kell emelni.

— No ez már más! — Hanem mondja csak kedves rokon, mikor épült ez a rácz-templom?

A dalárda salzburgi időzéséről következők írják e hó 2-diki kelettel: Tegnap a pécsi dalárdának fényes napja volt Salzburghban. Lajos Viktor főherceg kölcseimi palotájában fogadta a dalárdát. E kitűntetést Rohan herceg, a dalárdának régi pécsi barátsza eszközlö ki. A főhercegtől küldött kocsin mentek a dalárda tagjai Klósheimba, hol a főherceg titkára azzal fogadta őket, hogy jöjöljék ki tetszés szerint a termet, ahol leginkább óhajtanak énekelni. Az első emeleten levő pompás nagy termet választotta a vezetőfő. Lajos Viktor főherceg csakhamar megérkezett a földszintről vendégeivel, nevezetesen Rohan hercegnővel, kit karonfogva vezetett, Thun gróf, Haubnitz gróf, Rohan herceg, O'Donnell gróf, a főherceg adjutansai: Szapáry gróf, Kolovinsky gróf s a főudvarmester báró Wimpffen tábornok. Ő fensége helyére vezetett Rohan hercegnőt, azonnal a dalárda karmesteréhez sietett, köszöntö, hogy eljöttek, daczára annak, hogy este hangversenyük lesz. — Nem lesz-e fúaszító a sok ének? — kérde, mire Wachauer karmester kifejezte a dalárda örömet a kitüntetés felett.

A néphimnusszal kezdte a dalárda, melyet a főherceg és vendégei állva hallgattak végig. Már az ének után hangzott a főherceg elismerő szava. Azután „Dalünnepen” Thern Károlytól, „Irgend und irgend im Wald” Abttől, „Lehullott a rező nyárfá” s még más három népdal, végül „Ständchen” Abttől kerültek sorra. Ő fensége elismerő szavait a vendégek egyre ismételték. A „Ständchen” után a főherceg Wachauer karmesterhez sietett, a legnagyobb leereszkedésel dicsérté a kitűnő hangarányt, a kiváló hangokat, kérdezte, hova utazik még a dalárda, mióta áll fenn? mondta, hogy a dalárda őelőtte is igazolta kitűnő hírnevét, melyről már tudomással birt azelőtt is. Sokszorosan köszöntö az éneket s meghajtással elbocsátotta a dalárdát. Báró Wimpffen főudvarmester azonnal a könyrtáratembe vezette a dalárdát, hol hideg süttel, sokkával és pezsgővel vendégeltettek meg. A várkapitány utján a főherceg 100 forintot küldött a dalárda utazási alapjának. A készen álló kocsiakon a dalárok visszavertek Salzburghba, a hol fél 8 órakor a Mirabell teremben a hangverseny kezdődött. Itt Rohan herceg és neje, Thun grófnő, Haubnitz grófnő és báró Wimpffen főudvarmester ismét megjelentek. Rohan herceg és a főudvarmester kifejezték a dalárdának, hogy ő fensége el volt ragadtatva. A terem telve volt hallgatósággal. Az ovaczióknak nem volt vége-hossza, leirhatlan a tetszés, melyben a pécsi dalárda részesült. Gratulálni jöttek a mellékterembe, hol a dalárda a szünetek között tartózkodott: Rohan herceg és neje, báró Wimpffen, Degenfeld grófnő, Spengler császári tanácsos, a salzburgi „Liedertafel” elnöke és számosan. Hofer Károly tenorista különösen tetszett, őt és a karmestert minden ének után kitapsolták. — Az előadás végén a közönség nem akart távozni mig az egész dalárda még egyszer meg nem jelent az emelvényen. A hangverseny után fényes vacsora következett. A Lieder-

— Hol? ... Melyik?
— Ez itt a szemünk előtt.
— Bocsnát! Ez nem rácz-templom, ez a belvárosi római katolikus plébánia-templom. Különben Zsoinay Vilmos világhírű majolika-gyárának — k i r a k a t a.
— Zsvio! Ezt ugyan jól kimaszkirozták, a télvilágit sem ismertem volna rá. — Hát amoda lenn azon a templomon, mit jelent az a siremlék?
— Ott nyugszik a mizeriek tornya.
— Igen? ... No bizony nagyon kívánatos volna, hogy ha be nem várná az ítélet-napot, hanem mihamarabb fel-támadna halottaiból, mert nagy hiányát érzi a szem.
A főtérrel a séta-térre mentünk. Caudalom, hogy az ujonan épült községi néptanodáról nem szólt a kedves rokon semmit; én szólhattam volna, de gondoltam magamban: jobb ha nem szólok.
— Hát itt mi történik? — Kérdi a rokon, rettenetes nagy meglepetéssel, a mint a pusztuló székesegyházra tekint. Hevenyében azt hittem, hogy talán a bosszankodó apostolok meglevedetek a verik le az állványt a munkásokat, vagy talán még ennél is nagyobb csuda esett, hogy a rokon oly izgott csaknem önkívüli állapotba esett.
— Mi történik itt? — Ismétli a kérdést borzasztó ingerült-séggel.
— Restaurálják a domot.
— Azám ... restaurálják! A mit a török-tatárjárás romba nem döntött, elpusztították most önközlet. S vajjon mi lesz Bartalics remek szobraival, a tizenkét apostollal.
— Leszállítják őket a magasból.
— Aztán mankót adnak a kezükbe, koldus-tarisznyát a nyakukba és utnak eresztik őket. Ugy-e bár? ... Ez barbarság öcsém!
— Leültünk egy támlás padra s hogy a mérge csillapuljon megkínáltam a rokont szivarral. Rágyújtott aztán tovább beszélgetünk.
— Kik ezek a rendkívül elegáns, csillogó damák? Szentül az intelligencia leg-felső régiójából valók.
— Nem a.
— Ismeri őket?

— Hogyne.
— Honnét?
— A „H a t t y u” vasárnapi „elite”-b a l”-jaiból.
— Hát kicsodák?
— Sz o b a l á n y o k!
A rokon csaknem sóbólványnyá változott, alig tudott magához térni.
— Uristen! milyenk akkor hát a delnők, ha ilyenek a sz o b a l á n y o k?
— Valamivel egyszerűbbek.
— Fölfordult világ!
Most két teljes ornátusa öltözködött: „d i s k o t é s ü” katonatiszt lépdelt el szemünk előtt — egy hölgynek udvaroltak, még pedig germánul.
A rokon ismét megszólalt:
— Hát Magyarországon a katonaság németül beszél?
— Igen, a kö z ö s h a d s e r e g.
— De hisz ezek honvédek! Nem két feju s, hanem magyar korona, magyar csizmer ragyog a fővegükön?
— Csakugyan! Hamarjába nem is vetttem észre. (Meg voltam egy kissé akadva.) Valószínűleg csak azért beszélnek németül, mert a hölgy nem tud magyarul.
— Nem rossz! Tehát honleányaink nem tudnak magyarul.
Még nagyobb zavarba estem. Köröszt-kérdésbe fogott az öreg, akár a sakter-védők a tanukat. Váltig akartam a hibát mentegetni, de csak kibujt a szeg a zsákból, utóbb még is megmentettem a magyar becsületet.
— Nos öcsém?
— Nos hát, úgy áll a dolog, kedves rokon, hogy ez a hölgy nem honleány (pedig az volt, no de székesegyhól nem vétek hazudni) — hanem német gouvernante.
— Az már más!
A nagy hazudásgra még nagyobbat fujtam, úgy neki tizesedtem.
— Fhü, de forró idő van!
— Magam is majd elvadlok.
— Jaj, hogy el ne olvadjon kedves rokon, menjünk haza a jó hűs szobába.
— Ugy-ugy, menjünk a h ü v ö s r e.
Nem korrigáltam ki az öreg, pedig hát a „hűs” meg a „hüvös” közt fránya-fura nagy különbség van.
A viszontlatásig!

A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata:

Linz, augusztus hó 10-én.

A „Pécsi Dalárda” dicsőségeltjes utja befejezve. — Mindentitt diadal kísérté. — Zürichben a dalárda rendkívül fényes sikert aratott. Minden oldalról üdvözletek és köszönetek érkeztek a magyar dalok művészi bemutatásáért. Koller egyetem tanár abbeli meggyözüdésének adott elismerő kifejezést, hogy daleylet soha ily nagyszerű utat nem tett. — Stuttgartból a „Liederkrantz” igazgatójától testvéri fogadtatásról szóló sürgöny érkezett, bármikor jönnék is. — Lutzernben Forwaldzen világhírű oroszlánja előtt nemzeti ünnepejlyt rendeztek tiszteltünkre. Hangversenyünk alatt a „Hungária” előtt magyar nemzeti színekben fényes illumináció volt, pompás babékoszort kaptunk gyönyörű szalaggal. A „Liedertafel” elnöke a banquetten kitűnő pohár-köszöntőt mondott, melyben többek közt azt mondta, hogy Lutzernben így daleylet még soha sem énekel. Rigin át Zürichbe visszatérve a „Harmonia” társulat nagy ovacziókkal fogadott. Az ő három és a mi három ezüst serlegünkéből egri vörös-sel vendégelték meg, — testvérekké lettünk! A zürichi magyarok remek emberek! — 12-én Győrben hangversenyeztünk, az ottani közönség különös kérelmére. — 15-én este 1/6 órakor haza — Pécsre érkezünk.

Románok Mihály, az előbbi két fűz hez hasonló tartalommal szerkeszt. Az életrajzok adattár magában foglalja: Öv. Latabár Endréné elhunyt szünetigazgatójának nevének életrajzát; továbbá életrajzok: Balog István, kedélyes színész és veterán igazgató; Bóna gyula korán elhunyt kántor szünetigazgató; Klostinszky László, a kassai színház volt főigazgatója a lelkes műpártólól; Timár János elhunyt híres komikus; Berki Ilona kedvelt színésznő; Ürményi Lajos, jónemű színész és szünetigazgató; és Gaál Mihály szünetigazgató és színésznő. — Feltalálhatók a harmadik füzetben még „Visszemlékek” Szabó Krisztina naplójából; apróságok, adomák azok életéből, kiknek életrajzát a harmadik füzetben megjelentek és végül Szünetigazgató. — Előzetési ár: Tíz füzet (az első kötetre) 3 ft. — Öt füzetre 1 ft 50 kr. — Egy füzetre 30 kr. mely összegek a „Szünetigazgató” kiadójától (Kassa, Kovács-utca 15. sz.) küldendők. Egy füzetnek bolti ára 40 kr. Kapható Budapest Aigner Lajosnál a minden vidéki könyvtárnál.

Uj könyvek. A Franklin-Társulat kiadásában Budapestben, újban megjelentek: Az olcsó könyvtár. Szerkeszté Gyulai Pál. 156-164. füzet. 156. füzet. Kialudny Károly. A pártitók. Vigjáték három felvonásban. (Először adott Pesten 1820. május 5.) Ára 20 kr. 157. füzet Gyulai Pál. Szilágyi és Hajmási. Kéltői beszély. Ára 20 kr. 158. füzet. Bernardin de Saint-Pierre. Pál és Virginia. Franciaából ford. Ács Zsigmond. Ára 30 kr. 159. füzet. Komény Zeigmond. Élet és iródoma. Ára 30 kr. 160. füzet. Petőfi Sándor beszélyei. Ára 30 kr. 161. füzet. Le Sage Alais René. A sánta ördög. France. ford. Varga Bálint. Ára 30 kr. 162. füzet. Dugonics András felfedezései. Ára 30 kr. 163. füzet. Gréville Henrik. Árulás. Regény, francziából fordította Huszár Imre. Ára 80 kr. 164. füzet. Schiller Frigyes. Wallenstein halála. Szomorjáték 5 felvonásban. Németből fordította Hegedűs István. Ára 40 kr. 74. füzet. Magyar népek és ifjúságuk ajánlva. 74-76. füzet. Ára egy-egy füzetnek 40 kr. 74. füzet. Magyarország miveltégi állapota az Anjou-uralkodók korában. Irta Dr. Toldy László. 75. füzet. Mária Luiza a francziák eszaktárája. Jellemrajz. Irta Dr. Lázár Gyula. 76. füzet. Kálmán király és kora. Miveltéstudományi rajz. Irta Dr. Lázár Gyula.

Gabona-árjegyzék.
Pécs. sz. kir. városában 1883. évi augusztus hó 4-én tartott heti vásárról.

Buza	jó közepszerű	9 frt 20
	legálábbaló	8 " 70
Kétszeres	jó közepszerű	6 " 30
	legálábbaló	6 " 60
Rozs	jó közepszerű	6 frt 40
	legálábbaló	6 " "
Árpa	jó közepszerű	5 " 80
	legálábbaló	6 " "
Zab	jó közepszerű	6 " 20
	legálábbaló	6 " "
Kukorica	jó közepszerű	6 " "
	legálábbaló	6 " "
Széna	első	5 " "
Szalma	első	1 " 50

Nyilt-tér. *)
Családfőnk elhunyt alkalmával nyilvánult nemes felebarátai részvétért, melynek tapasztalata nagyban enyhíté fájalmunkat — hálas köszönetet mondunk.
Földváry család.

Salvator
elsőrangú vasmentes savanyúvíz,
lithium és bornátriumban gazdag forrás, orvosi tekintélyek által a légző és emésztési szervek hurutos bántalmaitól megvédve; — kiváló szer a kövszény, hólyag és vese bajoknál. Borral használva igen kellemes üdítő-ital. 129. (20-15)
Kapható ásványvíz-kereskedésekben s legtöbb gyógyszerárban.
Salvator-forrás igazgatóság Eperjesen.
Budapesten főraktár ÉDESKUTY L. urnál.

NAGY FERENCZ lapkiadónos.
Haksch Emil, Kís József felelős szerkesztők.

Hirdetések:

Arverési hirdetés.
A pécsi kir. törvénzék, mint telekvi hatóság közhírré teszi, hogy Lukasis Matoné Vida Zsófia végrehajtatonak Piski József és Piski Julianna végrehajtást szenvedő elleni 100 frt közteljesítés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvénzék (a siklósi bíróság) területén levő, Harasztói és N.-Harsányban fekvő, a harasztói 31. sz. tjkvben felvett 30. sz. ház és 2/3 teleknek Piski József-és Juliannát illető felére 732 frt; a n.-harsányi 512. sz. tjkvben felvett 1701. sz. szőlőre 104 frt; 1087. sz. szőlőre 116 frt; 1684. sz. szőlőre 72 frt; a n.-harsányi 1523. sz. tjkvben felvett 2457. sz. szőlőre 112 frt kiküldési ár mellett az árverést ezzel megállapított kiküldési áron elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1883. évi október hó 8-ik napján délelőtti 9 órakor, Harasztiban délután 3 órakor, N.-Harsányban a közégi bírói lakban megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alul is eladati fog.
Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 73 frt 20 kr., 10 frt 40 kr., 11 frt 60 kr és 7 frt

20 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazgatóságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.
A pécsi kir. törvénzék, mint telekvi hatóságnak Pécsen, 1883. évi június hó 30-án tartott üléséből.
Kiadta
Visy Pál
kir. törvénzszéki jegyző.

Bérleti hirdetés.

A város tanács háza épületben lévő s részint a Széchenyi-térre, részint pedig a királyi (fő) utcára nyúló, összesen 8 bolthelyiség és egy pince iránt fennálló bérlet, jövő 1884. évi márczius hó végével lejárand, ezen helyiségek — a jelzett időtől számítandó újabb három évre — folyó augusztus hó 14-én délelőtti 10 órakor, a városi tanács ház 2-ik emeletén lévő gazdasági tanácsnoki hivatalban, zárt ajánlati tárgyalással összekötött nyilvános árverésen ismét bérbeadni fognak. Felhivatnak ennél fogva a zárt ajánlatot tenni szándékozők, hogy az erre vonatkozó, és általuk igérendő évi bérnek megfelelő 10%-nyi bánatpénzzel felszerelt írásbeli ajánlatokat, azon kijelentéssel, miszerint a feltételeket ismerik és azokat elfogadják, legkésőbb folyó augusztus hó 13-án délutáni 5 óráig, mint záros határidőben, a polgármesteri hivatalban nyújtsák be; a szóbelileg árverezni kívánók felkéretnek, hogy a kitűzött árverezési határidőben s a jelzett helyen, a jelenlegi bérösszeghez arányított bánatpénzzel ellátva, megjelenni sziveskedjenek.
Együttal, mihez tartás végett, megjegyeztetik, hogy a bérleti feltételek Decleva Vilmos 1-ső aljegyző urnál, mint ezen árverezés megtartásával megbizottnál tudhatók meg, ki is a hivatalos órák alatt bárkinek készsége nyújt felvilágosítást.
Kelt Pécsen, 1883-ik évi augusztus hó 1-én.
Pécs szab. kir. város Tanácsa.

Aranyműves üzleti ajánlat Pécsen.
Egy 35 év óta fentálló, jóhírű és jól berendezett
arany és ezüstműves üzlet,
árakkal vagy azok nélkül, betegség miatt, szabad kézből elárusítottatik; ugyan azzal egy hármas Wertheim-féle pénzszekrény is eladatik.
Bővebb tudósítást
Kaufmann József
214. (2-2) aranyművesnél, kis-téren.

Eladó ház.
Báthory-utca 2. számú 7 utcaiz szobából álló sarok ház, két uri lakásra beosztva, minden hozzá valóval, közel a sétá-térhez, igen előnyös áron, szabad kézből eladó. (Bővebbet a kiadó-hivatalban.) 218. (3-2)

Iskolai értesítő.
A t. cz. szülőknek ezennel szives tudomására hozom, miszerint 14 éven át fennálló nyilv. joggal felruházott
leánynevelő- és tanítézetemben
(Hunyady-utca 6. szám)
az 1883-iki tanév szeptember 3-án veendi kezdetét.
A beiratások augusztus végén és szeptember első napjaiban eszközöl-tetnek.
Pécsen, 1883. július 20-án.
Werner Magdolna
intézetesi tulajdonos.

7398 sz. 1883

Fa-eladási hirdetés.

Alulirott tanács részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a város közön-ség tulajdonához tartozó mecsei elad-lásra fenmaradt 16 köbméter tiszta tölgyhasáb, 80 köbméter bükk, 48 köbméter cser, 196 köbméter tölgy-göcs és 188 köbméter II-od rendű ágának értékesítésére nézve folyó augusztus hó 14-én és esetleg a szükséges képest még 16-án a helyszínén mindenkor délelőtti 10 órakor kezdődő nyilvános árverés fog tartatni.
Ezen árverésekre a venni szándékozők oly értesítéssel hivatnak meg, hogy az eladás készpénzfizetés mellett kisebb részletekben történik, s hogy a vevő a megveendő fát legkésőbb 1. évi október hó 1-ig a vágásból — a rendes utak használatával, saját költségén — elszállíttatni tartozik.
Pécs sz. kir. város tanácsának 1883. évi augusztus 7-én tartott üléséből.
Pécs szab. kir. város Tanácsa.

Mária-celli gyomor-cseppek
jéles hatású gyógyszer a gyomor min-den bántalmái ellen,
és fölülmulhatatlan az ét-vágy-hiány, gyomor-gyengeség, rosszasá-gu lehet, szelek, savanyú felbűfögés, kó-lika, gyomorburult, gyomorgörés, szék-szoru-lat, a gyomorak túl-terheltsége étel és ital máj, gilliszta lép és májbetegség, arany-eres bántalmak ellen.
Egy üvegese ára használ-ati utastással együtt 35 kr. Kapható: Pécsen Balás Ödön, Kovács Mi-hály és Sipőcz István gyógyszerészek áruknál.
Valamint az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszerárban és kereskedésében. Központi székhely: Pesten nagyban és kicsinyben.
BRADI KÁROLY.
sz. „5. rangy alhos” czimzett gyógyszerárban Kreuzierben, Morvaországban 184. (0-6)

Aranyműves üzleti ajánlat Pécsen.
Egy 35 év óta fentálló, jóhírű és jól berendezett
arany és ezüstműves üzlet,
árakkal vagy azok nélkül, betegség miatt, szabad kézből elárusítottatik; ugyan azzal egy hármas Wertheim-féle pénzszekrény is eladatik.
Bővebb tudósítást
Kaufmann József
214. (2-2) aranyművesnél, kis-téren.

Aranyműves üzleti ajánlat Pécsen.
Egy 35 év óta fentálló, jóhírű és jól berendezett
arany és ezüstműves üzlet,
árakkal vagy azok nélkül, betegség miatt, szabad kézből elárusítottatik; ugyan azzal egy hármas Wertheim-féle pénzszekrény is eladatik.
Bővebb tudósítást
Kaufmann József
214. (2-2) aranyművesnél, kis-téren.

Iskolai értesítő.
A t. cz. szülőknek ezennel szives tudomására hozom, miszerint 14 éven át fennálló nyilv. joggal felruházott
leánynevelő- és tanítézetemben
(Hunyady-utca 6. szám)
az 1883-iki tanév szeptember 3-án veendi kezdetét.
A beiratások augusztus végén és szeptember első napjaiban eszközöl-tetnek.
Pécsen, 1883. július 20-án.
Werner Magdolna
intézetesi tulajdonos.

7398 sz. 1883

Fa-eladási hirdetés.

Alulirott tanács részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a város közön-ség tulajdonához tartozó mecsei elad-lásra fenmaradt 16 köbméter tiszta tölgyhasáb, 80 köbméter bükk, 48 köbméter cser, 196 köbméter tölgy-göcs és 188 köbméter II-od rendű ágának értékesítésére nézve folyó augusztus hó 14-én és esetleg a szükséges képest még 16-án a helyszínén mindenkor délelőtti 10 órakor kezdődő nyilvános árverés fog tartatni.
Ezen árverésekre a venni szándékozők oly értesítéssel hivatnak meg, hogy az eladás készpénzfizetés mellett kisebb részletekben történik, s hogy a vevő a megveendő fát legkésőbb 1. évi október hó 1-ig a vágásból — a rendes utak használatával, saját költségén — elszállíttatni tartozik.
Pécs sz. kir. város tanácsának 1883. évi augusztus 7-én tartott üléséből.
Pécs szab. kir. város Tanácsa.

Hirdetmény.
Melynél fogva alulirott tanács ré-széről ezennel közhírré tétetik, hogy a város közönsége rendelkezése alá esett, a szigeti külvárosi Makár-utczában 67. sz. a. s a „krajczáros” nevű katonalaktanya közvetlen szomszédságában fekvő, korcsma-helyiségül alkalmas ugynevezett „plebániakert” 1884. évi január hó 1-től számítandó három egymásutáni évre ismét haszonbérbe adatni fog, mire nézve f. évi augusz-tus 13-án délelőtti 10 órakor a városi tanács ház emeletén lévő gazdasági tanácsnoki hivatalos helyiségben zárt ajánlati tárgyalással egybekötött nyilvános árverés tartatik.
Felhivatnak ennél fogva a netán bérleti szándékozők, hogy a jelzett árverésen a jelenlegi évi 50 frt bérnek megfelelő 10%-os bánatpénzzel ellátva, megjelenni sziveskedjenek, a zártajánlati uton vállalkozni óhajtok pedig figyelemzetnek, hogy az ebbeli ajánlatok szintén a megfelelő bánatpénzzel felszerelve; az árverezést megelőző napon délelőtti 12 óráig, a polgármesteri hivatalban nyújthatók be.
Végül megjegyeztetik, miszerint az ezen bérletre vonatkozó feltételek az árverés megtartásával megbizott Decleva Vilmos 1-ső aljegyző urnál tudhatók meg, a hivatalos órák alatt.
Kelt Pécsen, 1883. évi aug. 1-én.
Pécs szab. kir. város Tanácsa.

Kütvállalat Kahl és társa
Krondorfban
Carlsbad mellett.
Főraktár Pécsen:
Frankfurter Albert urnál.
143. (15-12)

A Zacherl J.-féle por
eszközi, az utolsó nyomig.
Azon állítás, hogy a Zacherlpornál jobb főrengesztítő szer létezik, vagy épen egy újjonan feltalált, tudományos vizsgálatnak eredménye folytan, szüntegy félre vezetése a közönségnek, mint az ahöz kidöntött énevezések: tengerentúli transatlant-féle stb.
A valódi Zacherlporn tartósága végett csak eredeti csomagolásban és pedig 15 kr., 30 kr., 50 kr. és 1 frtos palackokban árulattik, azonban sohasem egyszerű papír csomagolásban és kapható Pécsen: Balás Ödön gyógyszer., Rech Vilmos, Eizer és János, Frankfurter Albert, Zach Károly, Blauhorn A. és Oetho K. keresk. 213. (4-2)

7398 sz. 1883

Fa-eladási hirdetés.

Alulirott tanács részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a város közön-ség tulajdonához tartozó mecsei elad-lásra fenmaradt 16 köbméter tiszta tölgyhasáb, 80 köbméter bükk, 48 köbméter cser, 196 köbméter tölgy-göcs és 188 köbméter II-od rendű ágának értékesítésére nézve folyó augusztus hó 14-én és esetleg a szükséges képest még 16-án a helyszínén mindenkor délelőtti 10 órakor kezdődő nyilvános árverés fog tartatni.
Ezen árverésekre a venni szándékozők oly értesítéssel hivatnak meg, hogy az eladás készpénzfizetés mellett kisebb részletekben történik, s hogy a vevő a megveendő fát legkésőbb 1. évi október hó 1-ig a vágásból — a rendes utak használatával, saját költségén — elszállíttatni tartozik.
Pécs sz. kir. város tanácsának 1883. évi augusztus 7-én tartott üléséből.
Pécs szab. kir. város Tanácsa.

Arverési hirdetés.
A pécsi kir. törvénzék, mint telekvi hatóság közhírré teszi, hogy Fleischer József végrehajtatonak Janits Aloy-zia végrehajtást szenvedő elleni 92 trt 70 kr. tőke-követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvénzék, területén lévő Baranyavár községben fekvő a baranyavári 646. sz. tjkvben felvett 180. sz. ház, udvar, kert és aránylagos illetőségen 211 frt; a baranyavári 752. sz. tjkvben felvett 1143 1/2 hrsz. szőlő Janits Aloyziát illető felére 200 frt; ugyanazon tjkvben felvett 1145 1/2 hrsz. egész szőlőre az árverést 116 frtban ezen-nel megállapított kiküldési áron elren-delte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1883. évi október hó 22-ik napján délelőtti 10 órakor Baranyaváron a közégi bírói lakban megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alul is eladati fognak.
Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlan beosárának 10%-át vagyis 21 frt 10 krt, 20 frt, 11 frt 60 krt készpénzben vagy az 1881.LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazgatóságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék-képes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.
A pécsi kir. törvénzék, mint telekvi hatóságnak 1883. évi július hó 9-ik napján tartott üléséből.
Kiadta
Kos zér
kir. tészéki jegyző.

KRONDORFI
Savanyú-Kút
"STEFANIA"
Koronaherczegnő forrás.
Trieszt 1882
arany érem.

tökéletes kiirtását és kipszttitását
eszközi, az utolsó nyomig.
Azon állítás, hogy a Zacherlpornál jobb főrengesztítő szer létezik, vagy épen egy újjonan feltalált, tudományos vizsgálatnak eredménye folytan, szüntegy félre vezetése a közönségnek, mint az ahöz kidöntött énevezések: tengerentúli transatlant-féle stb.
A valódi Zacherlporn tartósága végett csak eredeti csomagolásban és pedig 15 kr., 30 kr., 50 kr. és 1 frtos palackokban árulattik, azonban sohasem egyszerű papír csomagolásban és kapható Pécsen: Balás Ödön gyógyszer., Rech Vilmos, Eizer és János, Frankfurter Albert, Zach Károly, Blauhorn A. és Oetho K. keresk. 213. (4-2)

7398 sz. 1883

Fa-eladási hirdetés.

Alulirott tanács részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a város közön-ség tulajdonához tartozó mecsei elad-lásra fenmaradt 16 köbméter tiszta tölgyhasáb, 80 köbméter bükk, 48 köbméter cser, 196 köbméter tölgy-göcs és 188 köbméter II-od rendű ágának értékesítésére nézve folyó augusztus hó 14-én és esetleg a szükséges képest még 16-án a helyszínén mindenkor délelőtti 10 órakor kezdődő nyilvános árverés fog tartatni.
Ezen árverésekre a venni szándékozők oly értesítéssel hivatnak meg, hogy az eladás készpénzfizetés mellett kisebb részletekben történik, s hogy a vevő a megveendő fát legkésőbb 1. évi október hó 1-ig a vágásból — a rendes utak használatával, saját költségén — elszállíttatni tartozik.
Pécs sz. kir. város tanácsának 1883. évi augusztus 7-én tartott üléséből.
Pécs szab. kir. város Tanácsa.